

Informácia

o vykonaných štátnych expertízach v roku 2004 a o výkone štátneho dozoru nad verejnými prácami za rok 2004

A) ÚVOD

Zákonom č. 254/1998 Z. z. o verejných prácach a vyhláškou č.392/1998 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o verejných prácach sú upravené podmienky pre prípravu, posudzovanie, hodnotenie a vykonávanie štátneho dozoru nad verejnými prácami. Zákon je súčasťou kontrolného mechanizmu v oblasti systému technickej kontroly stavieb financovaných z verejných investícií.

Výkonom činnosti **štátnej expertízy** sa zabezpečuje nezávislý odborný pohľad na spoločenskú potrebu, rozsah, vlastné riešenie a ekonomiku príslušného investičného diela. Ide o nadrezortný mechanizmus posudzovania verejných prác, v štádiu spracovania prípravnej dokumentácie.

Cieľom štátnej expertízy v roku 2004 naďalej bolo posudzovať verejné práce v štádiu vypracovania stavebného zámeru, ktorý sa vypracováva v zmysle §9 zákona o verejných prácach a Prílohy č.2 k vyhláške č. 392/1998 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o verejných prácach. Predkladatelia sú povinní dokumentáciu predložiť na výkon štátnej expertízy po posúdení v zmysle zákona č. 127/1994 Z. z. o posudzovaní vplyvu na životné prostredie. Posúdenie sa vykonáva z hľadiska celkovej spoločenskej technicko- ekonomickej efektívnosti konkrétnej verejnej práce, ako aj z hľadiska jej optimálnych finančných nákladov a technicko - technologického riešenia.

Výsledkom posúdenia verejnej práce štátnou expertízou je protokol, ktorý je záväzným podkladom pre ďalšie etapy prípravy a uskutočňovania verejných prác.

Kapitálové výdavky odsúhlasené a uvedené v protokole sú cenou verejnej práce a táto cena je maximálnou cenou podľa zákona o cenách. Protokol je jedným z podkladov aj pri výkone štátneho dozoru.

Posudzovanie stavebných zámerov z hľadiska optimálneho využitia verejných investícií pri ich financovaní a hľadania najvhodnejšieho technického riešenia prináša každoročné úspory kapitálových výdavkov štátneho rozpočtu.

V roku 2004 vznikali zvýšené požiadavky na výkon štátnej expertízy v súvislosti s plánovaním procesu investičnej činnosti pri využívaní fondov Európskej únie. S postupným nárastom investovania po vstupe SR do Európskej únie a čerpania pomoci zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu bolo potrebné zabezpečovať, aby verejné prostriedky sa efektívnejšie využívali.

Štátny dozor vykonávaný Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky je kontrolnou činnosťou, ktorej cieľom je najmä dozerať, aby verejné práce, ich príprava, uskutočňovanie a dodržiavanie kvality sa diali v súlade so záujmami spoločnosti.

Výkonom štátneho dozoru sa sleduje, či sa verejné práce vykonávajú v súlade so zákonom o verejných prácach a zameriava sa najmä na kvalitu verejnej práce podľa zákona o verejných prácach.

Štátny dozor nad verejnými prácami sa vykonáva v troch fázach obstarávacieho procesu:

1. vo fáze prípravy verejnej práce,
2. vo fáze uskutočňovania verejnej práce,
3. vo fáze ukončenia verejnej práce.

B) PREHLAD STAVEBNÝCH ZÁMEROV, PREDLOŽENÝCH NA ŠTÁTNU EXPERTÍZU

Koncom roku 2003 bol doručený jeden a v priebehu roka 2004 dvadsaťpäť nasledovných stavebných zámerov verejných prác na vykonanie štátnej expertízy :

- listom Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií SR č. č.2981/M-2003 zo dňa 15.12.2003

1) Diaľnica D1 Jánovce – Jablonov

- Vydaný protokol č. 1/2004

V priebehu roku 2004 boli predložené nasledovné ďalšie stavebné zámery :

- listom Ministerstva životného prostredia SR č. 290/2004-min. zo dňa 17.2.2004

2) Zásobovanie vodou a odkanalizovanie Horných Kysúc

- Vydaný protokol č. 2/2004

- listom Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií SR č. 351/M-2004 zo dňa 2.3. 2004 dva stavebné zámery

3) Križovatka Stupava – juh na diaľnici D2

- Vydaný protokol č. 3/2004

4) ŽSR, Zvolen – Banská Bystrica, elektrifikácia trate vr. PEÚ

- Vydaný protokol č. 4/2004

- listom Ministerstva spravodlivosti SR č. 60/2004 zo dňa 15.3.2004

5) Rekonštrukcia Ústavu na výkon väzby v Bratislave

- Vydaný protokol č. 5/2004

- listom Slovenskej elektrizačnej prenosovej sústavy, a.s. Bratislava č. PS/2004/007285 z 13.4.2004

6) Nové sídlo Slovenského energetického dispečingu Žilina

- Vydané stanovisko

- listom Ministerstva životného prostredia SR č. 645/2004-min. zo dňa 21.4.2004

7) Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd v meste Turčianske Teplice a regióne Horný Turiec

- Vydaný protokol č. 6/2004

- listom Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií SR č. 885/M-2004 zo dňa 22.4.2004

8) I/50 (R2) Obchvat mesta Žiar nad Hronom

- Vydaný protokol č. 7/2004

- listom Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií SR č.1448/M-2004 zo dňa 6.7.2004

9) Diaľnica D3 Hričovské Podhradie – Kysucké Nové Mesto, I. úsek Hričovské Podhradie – Žilina (Strážov)

- Vydaný protokol č. 8/2004

- listom Ministerstva životného prostredia SR č.1042/2004 zo dňa 14.7.2004

10) Prešov - pitná voda a odkanalizovanie v povodí Torysy

- Vydaný protokol č. 9/2004
- listom Ministerstva životného prostredia SR č. 485/2004-min zo dňa 14. 7. 2004
- 11) Vranov - pitná voda a odkanalizovanie v povodí Tople**
- Vydaný protokol č. 10/2004
- listom Ministerstva životného prostredia SR č. 629/2004 - min. zo dňa 20. 7. 2004
- 12) Odkanalizovanie regiónu Šaľa**
- Vydaný protokol č. 11/2004
- listom Ministerstva životného prostredia SR č. 630/2004-min. zo dňa 20. 7. 2004
- 13) Povodie Váhu a povodie Dunaja - Odvedenie a čistenie odpadových vôd a zásobovanie pitnou vodou, Aglomerácia Šamorín**
- Vydaný protokol č. 13/2004
- listom Ministerstva životného prostredia SR č. 585/2004-min.zo dňa 21. 7. 2004
- 14) Zásobovanie vodou, odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd v regióne Orava**
- Vydaný protokol č. 12/2004
- listom Ministerstva životného prostredia SR č. 1114/2004-min. z 28.7.2004, doručený 18.11.2004
- 15) Povodie Váhu a povodie Dunaja, odvedenie a čistenie odpadových vôd a zásobovanie pitnou vodou, Aglomerácia Galanta**
- Vydanie protokolu v roku 2005
- listom Ministerstva životného prostredia SR č. 1143/2004-min. zo dňa 4.8.2004
- 16) Skupinový vodovod Gabčíkovo, Prívod vody Gabčíkovo – Vlčany – Nové Zámky**
- Vydaný protokol č. 14/2004
- listom Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií SR č.1728/M-2004zo dňa 25.8.2004
- 17) Diaľnica D1 Dubná Skala – Turany**
- Vydaný protokol č. 15/2004
- listom Hydrocoop spol. s r.o. Bratislava č. 578/2004/Pn z 6.9.2004
- 18) Bratislava – rekonštrukcia kanalizácie**
- Stavebný zámer vrátený späť
- listom Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií SR č.1917/M-2004 z 20.9.2004
- 19) Doplnok - Diaľnica D1 Fričovce – Prešov západ, II. etapa, 2 časť Svinia – Prešov západ, Most na D1 v km 95,056 nad vetvou „a“ a potokom**
- Vydané stanovisko
- listom Ministerstva životného prostredia SR č. 1294/2004-min. z 24.9.2004

20) Bratislava – protipovodňová ochrana

– Stavebný zámer začiatkom roku 2005 vrátený späť

- listom Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií SR č.1968/M-2004 z 27.9.2004

21) Doplnok – Diaľnica D1 Mengusovce – Jánovce

– Vydané stanovisko

- listom Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií SR č.1969/M-2004 z 30.9.2004, doplnený listom zo dňa 11.11.2004, doručený 23.11.2004

22) ŽST, žst Prešov, peronizácia

– Vydanie protokolu v roku 2005

- listom Ministerstva životného prostredia SR č. 1387/2004-min.z 8.10.2004, doručený 19.10.2004 a listom č. 2004-10613/36521-2:M zo dňa 28.10.2004 sme žiadali o doplnenie dokumentácie

23) Šahy – rozšírenie kanalizácie a ČOV

– Vydanie protokolu v roku 2005

- listom Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií SR č.2118/M-2004 z 15.10.2004

24) Doplnok – Cesta R3 (I/859) Oravský Podzámok – Horná Lehota

– Vydané stanovisko a doplnok vrátený späť

- listom Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií SR č.2404/M-2004 z 15.11.2004, doručený 23.11.2004

25) ŽST, žst Poprad – Tatry výstavba podchodov a nástupísk

– Vydanie protokolu v roku 2005

- listom Ministerstva kultúry SR č. MK-9058/2004-700 z 15.11.2004

26) Rekonštrukcia Reduty v Bratislave

– Vydanie protokolu v roku 2005

Stavebné zámery, na ktoré neboli vydané protokoly v roku 2004 sú predmetom ďalšieho posudzovania. Vo výkone štátnej expertízy sa pokračuje s tým, že v niektorých prípadoch boli vyžiadané doplňujúce podklady, resp. doklady o posúdení vplyvov na životné prostredie v zmysle zákona č. 127/1994 Z. z. a protokoly budú vydané v priebehu roka 2005.

C) VYKONÁVANIE ŠTÁTNEJ EXPERTÍZY

V roku 2004 sa naďalej v plnej miere prejavoval inštitút štátnej expertízy. Z predložených verejných prác, na ktoré po výkone štátnej expertízy boli vydané protokoly, väčšina je orientovaná do oblasti dopravnej siete, zastúpená cestami, diaľnicami a železnicami v šiestich prípadoch a do oblasti životného prostredia zastúpená zásobovaním pitnou vodou a odkanalizovaním a čistením odpadových vôd v ôsmich prípadoch. Celkom bolo posúdených **21** stavebných zámerov verejných prác, vydaných **15** protokolov o vykonaní štátnej expertízy, vydané **štyri** stanoviská k požiadavkám o vykonanie štátnej expertízy, **jeden** stavebný

zámer vrátený späť a **jeden** vrátený späť v januári 2005 a **päť** stavebných zámerov sa posudzuje v roku 2005.

Z predložených 26 stavebných zámerov bolo štátnou expertízou posúdených 21 stavebných zámerov a vydaných 15 protokolov. V jednom prípade bol vyslovený nesúhlas so stavebným zámerom a v dvoch prípadoch štátna expertíza súhlasila so zvýšením ceny verejnej práce. Z celkových navrhovaných rozpočtových nákladov vo výške **43 233 585 tis. Sk** v CÚ roku 2004 bolo preukázané nadhodnotenie vo výške **731 718 tis. Sk**, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje **1,70 %**.

Za účelom posúdenia **opodstatnenosti výšky nákladov** verejnej práce sa vypracovávali „Nákladové expertízne analýzy s odhadom nákladov verejnej práce“, ide najmä o náklady stavebnej a technologickej časti, nakoľko tieto dosahujú podstatnú časť celkových nákladov. Analýzy poukázali najmä na chyby v nákladoch jednotlivých objektov, ako aj v rekapitulácii výdavkov rozpočtu verejnej práce. Chyby vyplývali najmä z nesprávne určených nákladov na prípravu verejnej práce, nákladov na spracovanie realizačnej dokumentácie, ktoré boli neúmerne vysoké. Nesprávne zatriedenie objektov podľa klasifikácie stavebných objektov malo za následok nesprávne použitie rozpočtových ukazovateľov na mernú jednotku a tým aj nadhodnotené ukazovatele niektorých konštrukcií (zemné práce, demolácie, betónové konštrukcie, kanalizačné potrubia). Opakovane dochádzalo k nezrovnalostiam medzi výmermi uvádzanými v rozpočte verejnej práce a technickej správe. Vyskytli sa nesprávne súčty čiastkových zložiek nákladov a výpočtové chyby. Ďalej boli nadhodnotené výdavky na zariadenie staveniska, nesprávne uplatňovaná rozpočtová rezerva, pričom zákonné rozpätie je 8% - 12%. Boli podhodnotené náklady na potrubia nižších priemerov v konštrukciách kanalizácií aj vodovodov a nadhodnotené náklady vyšších priemerov potrubí a zemných prác, keď súborný ukazovateľ na potrubia nižších priemerov (spojený so zemnými prácami) bol podhodnotený a na potrubia vyšších priemerov nadhodnotený. Vyskytovali sa nezrovnalosti v množstve výkopov a násypov uvádzaných v technickej správe a v rozpočte, kedy boli v technickej správe chybne opísané hodnoty násypov z výkazu výmer. Výšku celkových nákladov verejnej práce ovplyvnili náklady na „Predpokladané vyvolané investície“, kedy jednotlivé stavebné objekty dosiahli v porovnaní s cenou vypočítanou podľa nákladovej expertíznej analýzy rozdielne plusové alebo mínusové odchýlky. Do celkových nákladov neboli započítané náklady na objekty mimoglobálneho zariadenia staveniska.

V ekonomickej správe, pri výpočte ekonomickej efektívnosti sa neuvádzali príslušné veličiny a vzorce, podľa ktorých sa vypočítali výsledné ukazovatele. Nedefinovanie zadávateľa a cieľových hodnôt, ktoré sa mali dosiahnuť sťažovali posudzovanie ekonomickej efektívnosti verejnej práce.

V niektorých prípadoch sa konštatovalo, že navrhovaný rozsah prác na navrhované náklady nie je možné v celom rozsahu zrealizovať. Preto maximálna cena bola určená na základe reálneho ocenenia navrhovaného rozsahu prác na navrhované technické riešenie.

Z expertíznych posúdení navrhovaných technických riešení vyplynuli **technické pripomienky a odporúčania**, ktoré Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR odporúčalo predkladateľom zohľadniť v ďalšom stupni projektovej dokumentácie, týkajúce sa hlavne:

- projektovanej kapacity, ktorá je navrhovaná vyššia ako kapacita odpadových vôd zo všetkých pripojených obcí a čistiareň odpadových vôd (ČOV) bude využitá iba na polovicu kapacity,

- zosúladenia údajov o počte obyvateľov regiónu napojených na kanalizáciu a ČOV, ktoré sa v jednotlivých prílohách zámeru líšia,
- vypracovania koordinácie postupu jednotlivých ucelených častí stavby, upresnenia údajov o potrebe vody, produkcii čistenia odpadových vôd, hlavne z dôvodu etapového riešenia,
- posúdením možnosti čistenia odpadových vôd na individuálnych ČOV pre jednotlivé obce, resp. dve obce spolu, lebo súčasný stav poznania a technológie ČOV sú vyvinuté na takej úrovni, že nie sú problémy čistenia odpadových vôd aj pre menšie obce, vzhľadom na ekonomiku takéhoto riešenia a porovnať ju s navrhovanou alternatívou,
- konkrétnejším využívaním existujúcich vodných zdrojov a ich začlenenie do systému,
- navrhovaným počtom prečerpávacích staníc na kanalizačnej sieti a dotlačiacich čerpacích staníc na vodovodnom systéme, s cieľom znížiť náklady na prevádzku,
- upresnenia dĺžky jednotlivých potrubí, ako aj ich profilov, podrobnejším špecifikovaním materiálov,
- dezinfekciou vody pred spotrebiskami,
- zdokumentovania tlakových pomerov na sieťach,
- upresnenia časového sledu s odôvodnením časových priorít výstavby,
- rizika, ktoré predstavuje samotná výstavba hlavne v zložitejších geografických a geologických podmienkach,
- prehodnotenia navrhovanej kombinácie oblúkov v smerovom riešení diaľnice z dôvodu nedodržaného technických noriem (odporúčané dĺžky prechodníc v závislosti od veľkosti polomeru),
- posúdenia z hľadiska stability sklony násypových svahov v sklone 1:1, nakoľko geologický prieskum odporučil sklon 1:2,
- zohľadnenia chýbajúcich nadzárezových priekop, chýbajúce sklony svahov, trativody, staničenie, náležitosti podľa technických noriem,
- riešenia nadväznej trasy diaľnice. Otvorená je možnosť ďalšieho vedenia diaľnice buď tunelovým variantom, alebo úžinovým variantom. Stavebný zámer riešil preto časť diaľnice v plnom profile a časť v polovičnom profile,
- etapizácie výstavby, kedy charakter stavby umožňuje čiastočnú etapizáciu a aj postupné odovzdávanie čiastkových úsekov do prevádzky. Vzhľadom na nejasnú situáciu s trasovaním diaľnice sa odporúčala možnosť etapizácie preveriť,
- dodržania minimálnych pozdĺžnych sklonov trasy a križovatkových vetiev. Je potrebné prehodnotiť sklonové pomery a výpočtom preukázať dodržanie normových hodnôt,
- pri rekonštrukcii areálu vyjasniť textovú a grafickú časť, nakoľko nie sú v súlade. Do objektovej sústavy nie je zaradený objekt, ktorý je zakreslený v grafickej časti. Názvy stavebných objektov sú prevažne nejasné, nevyjadrujú navrhovanú charakteristickú funkciu stavebných objektov.

Za pozitívne možno považovať, že postupne sa dosahuje stav, kedy obstarávatelia predkladajú dokumentáciu stavebného zámeru verejnej práce tak, aby im neboli vytýkané z našej strany nedostatky po predložení na štátnu expertízu.

K zabezpečeniu celkového posúdenia hospodárnosti verejnej práce vzhľadom na dobré skúsenosti z minulého obdobia využívame možnosť vypracovania externých posudkov. Expertízne posúdenia zhodnocujú jednak v územnotechnickom aj v ekonomickom návrhu riešenia, výber optimálneho technického riešenia a nákladovú úroveň verejnej práce. Pracovníci oddelenia štátnej expertízy sú v neustálom kontakte s externými odborníkmi a spolupracujú s nimi tak, aby bola zabezpečená úloha v potrebnom čase. Z hľadiska výsledkov nákladov verejnej práce je veľmi dôležitá jej predprojektová a projektová príprava. Preto úlohou štátnej expertízy je nielen vypracovať a vydať príslušný protokol, ale dôležitá činnosť

prebieha najmä pri konzultáciách s predkladateľmi a projektantmi. Problematika výšky kapitálových výdavkov a technických pripomienok sa prerokovala s predkladateľom a projektantom dokumentácie stavebného zámeru. Rokovaniami sa docielilo zosúladienie jednotlivých stanovísk a prispelo k dosiahnutiu objektívneho technického, konštrukčného a technologického riešenia verejnej práce. V maximálne možnej miere sa využívajú najnovšie výsledky výskumu a vývoja. Napomáha sa definovaniu podmienok na budúce verejné obstarávanie a dáva sa priestor pre progresívnejšie technické a technologické riešenia pri odsúhlasenej cene verejnej práce.

D) VYKONÁVANIE ŠTÁTNEHO DOZORU

1) Vykonávanie štátneho dozoru vo fáze prípravy verejnej práce.

Forma štátneho dozoru spočívala v kontrole verejných prác zaradených do Rozvojového programu priorít verejných prác na roky 2004 – 2006 (ďalej len „RPPVP“), ktoré boli predkladateľmi navrhované na začatie v roku 2004.

Pri výkone štátneho dozoru boli využité bilančné správy ústredných investorov jednotlivých prioritných rozvojových verejných prác, ktoré boli ministerstvu predkladané na základe bodu B.3 uznesenia vlády 755/2003.

Zo 107 verejných prác, ktoré v rámci RPPVP na roky 2004 až 2006 mali byť v roku 2004 začaté, bolo začatých, resp. bol predpoklad ich začatia u 41 verejných prác. Zostávajúce verejné práce neboli podľa predložených bilančných prác v roku 2004 začaté.

Za nedostatky, resp. príčiny, ktoré ovplyvnili plnenie RPPVP na roky 2004 až 2006, boli predkladateľmi označené najmä:

- časovo náročné majetkovoprávne vysporiadanie dotknutých nehnuteľností,
- pomalé vydávanie potrebných rozhodnutí,
- zmeny v projektovej dokumentácii vyvolané zistením nových skutočností vyplývajúcich z podrobných prieskumov,
- strata právoplatnosti rozhodnutí potrebných na začatie,
- prechod kompetencií na samosprávne kraje,
- nedostatok finančných prostriedkov.

Štátnym dozorom boli previerkou zabezpečenia a plnenia RPPVP na roky 2004 až 2006, ktorú ministerstvo uskutočnilo prostredníctvom bilančných správ, predložených jednotlivými nositeľmi úlohy preukázané tieto skutočnosti:

- nenaplnenie RPPVR na roky 2004 až 2006 sa v roku 2004 podľa predpokladu vyplýva okrem príčin, označených jednotlivými nositeľmi úlohy aj absenciou koncepčných resp. rozvojových dokumentov rezortov a krajov, zabezpečovaných jednotlivými nositeľmi úloh,
- vo viacerých prípadoch bola v procese prípravy verejných prác zistená absencia aplikácie ustanovení zákona 254/1998 Z. z. o verejných prácach týkajúcich sa predovšetkým spracovania stavebných zámerov a ich následného posúdenia. Jedným z kritérií na zaradenie verejnej práce do rozvojového programu priorít je jej navrhovaná cena vyššia ako 40 mil. Sk, ktorú preveruje predkladateľ prostredníctvom

spracovaného stavebného zámeru. Pri absencii spracovania stavebného zámeru nie je možné cenu verejnej práce zodpovedne posúdiť.

Výsledok štátneho dozoru bol premietnutý do materiálu predloženého na rokovanie vlády a schváleného uznesením vlády SR č. 671 zo 7. júla 2004.

2) Vykonávanie štátneho dozoru vo fáze uskutočňovania verejnej práce.

Vzhľadom k tomu, že sa v roku 2004 neuskutočnil na ministerstve plánovaný audit štátnej správy, prostredníctvom ktorého by bolo možné preukázať opodstatnenosť zmeny systemizácie štátnozamestnaneckých miest na odbore verejných prác pre výkon činnosti štátneho dozoru, počet zamestnancov ostal rovnaký ako na konci roka 2003. Napriek vykonaným zmenám v opisoch štátnozamestnaneckých miest sa nepodarilo vyčleniť na vykonávanie štátneho dozoru vo fáze uskutočňovania dostatočný počet zamestnancov. Z tohto dôvodu sa v roku 2004 výkon štátneho dozoru obmedzil len na fázu prípravy a fázu ukončenia verejnej práce podľa zákona č. 254/1998 Z. z. o verejných prácach.

V roku 2005 sa predpokladá vykonanie štátneho dozoru vo fáze uskutočňovania verejnej práce na týchto verejných prácach:

- Výstavba hasičskej stanice v Senci – Ministerstvo vnútra SR
- Výstavba Študentského domova TU Trnava – Ministerstvo školstva SR
- Rekonštrukcia objektu Okresného súdu, Bratislava III. – Ministerstvo spravodlivosti SR
- R2 Figa – obchvat, Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR

Štátny dozor na ďalších verejných prácach bude vykonávaný operatívne podľa časových možností a v súlade s plnením ostatných úloh odboru verejných prác.

Pri výbere verejných prác vychádzalo ministerstvo z Rozvojového programu priorít verejných prác na roky 2004 až 2006 a z Registra investícií Ministerstva financií na roky 2004 až 2007. Súčasný stav realizácie vybraných verejných prác bol konzultovaný s jednotlivými správcami rozpočtových kapitol.

3) Vykonávanie štátneho dozoru vo fáze ukončenia verejnej práce.

Štátny dozor vo fáze ukončenia verejnej práce využíval inštitút záverečného technického a ekonomického hodnotenia dokončenej verejnej práce. Tento bol zavedený zákonom o verejných prácach na tých verejných prácach, ktorých náklad je vyšší ako 40 mil. Sk. Cieľom je overiť, či sa verejné investície vynaložené na verejnú prácu použili v súlade so stavebným zámerom a protokolom o vykonaní štátnej expertízy, ak bol na stavebný zámer vydaný.

Záverečné hodnotenia dokončených verejných prác predložených ministerstvu stavebními v roku 2004 sú hodnoteniami verejných prác typu pozemných stavieb charakteru nevýrobných budov. V roku 2004 nebolo predložené žiadne záverečné hodnotenie verejnej práce charakteru inžinierskych stavieb. Overenie dodržania maximálnej ceny podľa protokolu o vykonaní štátnej expertízy nebolo v záverečných hodnoteniach dokladované vzhľadom k termínu začatia realizácie a výške rozpočtových nákladov verejných prác. Skutočné ceny realizácie uvádzané v záverečných hodnoteniach sú v súlade s cenami podľa zmlúv a dodatkov k jednotlivým verejným prácam. Podľa stanoviska projektanta k dodržaniu projektovaných parametrov verejných prác, ktoré je súčasťou záverečného hodnotenia, boli tieto parametre pri všetkých verejných prácach dodržané.

E) ZÁVER

Štátna expertíza spoločne so štátnym dozom, ako kontrolné činnosti v zmysle zákona č. 254/1998 Z. z. o verejných prácach aj naďalej prispievajú k napĺňaniu cieľov stanovených v Národnom rozvojovom pláne tým, že uvedenými činnosťami napomáhajú k transparentnosti finančných tokov.

Z vývoja posudzovania stavebných zámerov vyplýva, že vykonávaná štátna expertíza prispieva k optimalizácii stavebného zámeru a pôsobí ako kontrolný nástroj opodstatnenosti vydávania verejných financií.

Rok 2004 bol pre odbor verejných prác veľmi náročný z hľadiska zabezpečenia výkonu činnosti štátnej expertízy. V tomto roku bolo predložených najviac žiadostí o vykonanie štátnej expertízy na stavebný zámer od účinnosti zákona pri najnižšom počte zamestnancov vykonávajúcich túto činnosť podľa opisu činnosti štátnozamestnaneckého miesta (v roku 2000 bolo predložených 15 žiadostí a vydaných 14 protokolov, v roku 2001 - 14 žiadostí - vydaných 9 protokolov, v roku 2002 - 21 žiadostí - vydaných 11 protokolov, v roku 2003 - 17 žiadostí - vydaných 13 protokolov a v roku 2004 z 21 posúdených žiadostí vydaných 15 protokolov, štyri stanoviská a dve vrátené späť).

Zároveň je potrebné pripomenúť skutočnosť, že v roku 2000 bolo na odbore verejných prác oddelenie štátnej expertízy so šiestimi zamestnancami. Dnes majú činnosť štátnej expertízy v opise štátnozamestnaneckého miesta len dvaja zamestnanci odboru. Z toho dôvodu bolo v roku 2004 potrebné zabezpečiť činnosť štátnej expertízy aj inými zamestnancami odboru, čo však čiastočne obmedzilo vykonávanie iných činností v pôsobnosti odboru verejných prác. Napriek všetkým problémom sa podarilo zvládnuť nápor množstva žiadostí o posúdenie stavebného zámeru a vykonať v roku 2004 štátnu expertízu na všetky stavebné zámery, predložené v zákonnom termíne.

Výkon štátneho dozoru za rok 2004 aj napriek personálnym problémom, splnil účel daný zákonom o verejných prácach, keď sa zameria na prípravu verejných prác pri ich navrhovaní do RPPVP a na overenie kvality verejných prác pri ich ukončení. Jeho uplatňovanie vedie preverované subjekty k hospodárnosti s verejnými prostriedkami a zabezpečuje zvýšenie kvality realizovaných verejných prác. Vykonaný štátny dozor zároveň preukázal, že v tomto roku je potrebné sa sústrediť na výkon štátneho dozoru nad verejnými prácami vo fáze ich uskutočňovania. Štátny dozor bude v roku 2005 vykonávaný dvoma zamestnancami odboru verejných prác. Štátny dozor bude zameraný na kontrolu realizácie verejných prác z technického hľadiska a tiež z hľadiska dodržiavania finančnej disciplíny podľa metodického pokynu ministerstva pre výkon štátneho dozoru. Cieľom je zvýšiť efektívnosť využívania verejných zdrojov pri dodržaní požadovaných technických parametrov realizovaných verejných prác.